

رضایت و برائت در پزشکی

آشنایی با قوانین، اصول و نحوه اخذ رضایت نامه و برائت نامه
در امور پزشکی

مؤلفین:

۱- دکتر علی بناگذار محمدی (متخصص پزشکی قانونی و

مسمومیتها- استادیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز)

۲- فرانک صالحی (کارشناس ارشد مدیریت پزشکی- دانشجوی

دوره دکتری مدیریت)

شناخت	۱
نام پدیدآور	۲
موضوعات تخصصی	۳
موضوعات تخصصی	۴
موضوعات تخصصی	۵
موضوعات تخصصی	۶
موضوعات تخصصی	۷
موضوعات تخصصی	۸
موضوعات تخصصی	۹
موضوعات تخصصی	۱۰
موضوعات تخصصی	۱۱
موضوعات تخصصی	۱۲
موضوعات تخصصی	۱۳
موضوعات تخصصی	۱۴
موضوعات تخصصی	۱۵
موضوعات تخصصی	۱۶
موضوعات تخصصی	۱۷
موضوعات تخصصی	۱۸
موضوعات تخصصی	۱۹
موضوعات تخصصی	۲۰
موضوعات تخصصی	۲۱
موضوعات تخصصی	۲۲
موضوعات تخصصی	۲۳
موضوعات تخصصی	۲۴
موضوعات تخصصی	۲۵
موضوعات تخصصی	۲۶
موضوعات تخصصی	۲۷
موضوعات تخصصی	۲۸
موضوعات تخصصی	۲۹
موضوعات تخصصی	۳۰
موضوعات تخصصی	۳۱
موضوعات تخصصی	۳۲
موضوعات تخصصی	۳۳
موضوعات تخصصی	۳۴
موضوعات تخصصی	۳۵
موضوعات تخصصی	۳۶
موضوعات تخصصی	۳۷
موضوعات تخصصی	۳۸
موضوعات تخصصی	۳۹
موضوعات تخصصی	۴۰
موضوعات تخصصی	۴۱
موضوعات تخصصی	۴۲
موضوعات تخصصی	۴۳
موضوعات تخصصی	۴۴
موضوعات تخصصی	۴۵
موضوعات تخصصی	۴۶
موضوعات تخصصی	۴۷
موضوعات تخصصی	۴۸
موضوعات تخصصی	۴۹
موضوعات تخصصی	۵۰
موضوعات تخصصی	۵۱
موضوعات تخصصی	۵۲
موضوعات تخصصی	۵۳
موضوعات تخصصی	۵۴
موضوعات تخصصی	۵۵
موضوعات تخصصی	۵۶
موضوعات تخصصی	۵۷
موضوعات تخصصی	۵۸
موضوعات تخصصی	۵۹
موضوعات تخصصی	۶۰
موضوعات تخصصی	۶۱
موضوعات تخصصی	۶۲
موضوعات تخصصی	۶۳
موضوعات تخصصی	۶۴
موضوعات تخصصی	۶۵
موضوعات تخصصی	۶۶
موضوعات تخصصی	۶۷
موضوعات تخصصی	۶۸
موضوعات تخصصی	۶۹
موضوعات تخصصی	۷۰
موضوعات تخصصی	۷۱
موضوعات تخصصی	۷۲
موضوعات تخصصی	۷۳
موضوعات تخصصی	۷۴
موضوعات تخصصی	۷۵
موضوعات تخصصی	۷۶
موضوعات تخصصی	۷۷
موضوعات تخصصی	۷۸
موضوعات تخصصی	۷۹
موضوعات تخصصی	۸۰
موضوعات تخصصی	۸۱
موضوعات تخصصی	۸۲
موضوعات تخصصی	۸۳
موضوعات تخصصی	۸۴
موضوعات تخصصی	۸۵
موضوعات تخصصی	۸۶
موضوعات تخصصی	۸۷
موضوعات تخصصی	۸۸
موضوعات تخصصی	۸۹
موضوعات تخصصی	۹۰
موضوعات تخصصی	۹۱
موضوعات تخصصی	۹۲
موضوعات تخصصی	۹۳
موضوعات تخصصی	۹۴
موضوعات تخصصی	۹۵
موضوعات تخصصی	۹۶
موضوعات تخصصی	۹۷
موضوعات تخصصی	۹۸
موضوعات تخصصی	۹۹
موضوعات تخصصی	۱۰۰

نام کتاب: رضایت و برافتن در پزشکی
 استانی با قوانین، اصول و نحوه اخذ رضایت نامه و برافتن نامه و برافتن نامه
 مؤلفین: علی بنیاد - فرانک صالحی
 ناشر: پژوهش‌های البرز - انتشارات علوم پزشکی تبریز
 نوع چاپ: اول
 تعداد صفحات: ۵۰۰
 قیمت: ۷۴۰۰۰
 چاپ و انتشار: البرز
 قیمت: ۸۰۰۰۰
 شاب: ۹۷۸-۶۰۰-۹۶۲۶۴-۴

فهرست

مقدمه

- ۱ هشت سوال مهم
- ۹ رضایت نامه
- ۱۲ رضایت نامه چند نوع می تواند باشد؟
- ۱۳ آیا برای انجام اقدامات غیر قانونی در پزشکی، می توان رضایت نامه اخذ نمود؟
- ۱۵ رضایت نامه باید شامل چه صورت از نظر قانونی معتبر می باشد؟
- ۱۵ منظور از اهلیت (نیز شرایط اهلیت رضایت دهنده چیست؟
- برای درمان کودکان از چه کسی رضایت نامه اخذ می شود؟
- ۱۶ آیا در موارد کودک آزاری رضایت والدین جهت ترخیص قابل قبول می باشد؟
- ۱۶ حداقل سن قانونی برای ارائه رضایت آگاهانه چند سال می باشد؟
- ۱۷ آیا مادر برای اقدامات پزشکی فرزندش می تواند رضایت بدهد؟
- ۱۷ اگر ولی کودک در دسترس نبود و نیاز به اقدام (کیو) (نیراور) (انس) پزشکی است برای اخذ رضایت نامه چه باید کرد؟
- ۱۸ منظور از سفیه و عقب مانده ذهنی چیست و در این موارد از چه کسی رضایت را اخذ می نماییم؟
- ۱۹ در بیماران دچار اختلال هوشیاری، رضایت نامه آگاهانه برای اقدامات پزشکی غیر اورژانس را از چه کسی باید اخذ نمود؟
- ۱۹ منظور از شخصیت رضایت دهنده چیست؟
- ۲۰ در چه مواردی علاوه بر خود بیمار زن از شوهر بیمار نیز رضایت نامه اخذ می شود؟
- ۲۱ اگر فرد بیمار اهلیت ارائه رضایت آگاهانه را نداشت در این صورت

از چه کسی رضایت نامه را اخذ می‌نمائیم؟

۲۲

منظور از رضایت نامه آگاهانه چیست؟

با توجه به اینکه در بعضی کشورها مانند انگلستان پزشک هنگام

۲۳

اخذ رضایت نامه تنها بایستی عوارض شایع (مثلاً بالای ۸ درصد) را

به بیمار توضیح دهد، این رویه در ایران چگونه است؟

۲۳

وظیفه اخذ رضایت نامه آگاهانه با چه کسی است؟

۲۴

هنگام اخذ رضایت نامه، میزان اطلاعاتی که پزشک لازم است در

اختیار بیمار قرار دهد - چقدر می‌باشد؟

۲۵

شرایط لازم برای اعتبار قانونی رضایت نامه چیست؟

۲۶

در چه مواردی اخذ رضایت نامه ضرورت ندارد؟

۲۷

منظور از اقدامات اورژانس پزشکی و تفریقای پزشکی که در این

موارد نیازی به اخذ رضایت نامه نمی‌باشد، چیست؟

۲۸

در چه مواردی رضایت نامه اخذ شده قابل اعتبار قانونی می‌باشد؟

۲۸

رضایت ترخیص یا رضایت به عدم انجام درمانهای لازم در چه

مواردی قابل قبول بوده و اعتبار قانونی دارد؟

۲۹

آیا رضایت نامه اخذ شده توسط پذیرش بیمارستان - به نمایندگی از

پزشک معالج - ارزش قانونی دارد؟

۳۰

آیا بطور مثال برای یک اقدام جراحی، مسئول پذیرش بیمارستان یا

پرستار می‌تواند فرم رضایت نامه آگاهانه را تکمیل نماید؟

سالمندی که ظرفیت تصمیم‌گیری ندارد بدلیل پزشکی نیازمند

۳۰

آمیوتاسیون یا می‌باشد ولی همسر و فرزندان بیمار رضایت به انجام

آمیوتاسیون ندارند. در این موارد تکلیف چیست؟

۳۳

برائت نامه:

۳۳

منظور از برائت و برائت نامه چیست؟

- ۳۵ چه زمانی کادر پزشکی ضامن پرداخت دیه نمی‌باشند؟
- ۳۶ کاربرد اخذ برائت نامه چیست؟
- ۳۸ با توجه به نیت خیرخواهانه پزشکان و سایر کادر پزشکی در هنگام انجام اقدامات درمانی قانونی، چرا کادر پزشکی در برابر اقداماتی که انجام می‌دهند مسئولیت دارند؟
- ۳۹ آیا اخذ برائت نامه از بیمار حق پزشک و کادر پزشکی می‌باشد؟
- ۳۹ توصیه‌های لازم برای تمامی کادر پزشکی دخیل در پروسه درمان بیماران، جهت کاهش مشکلات و تبعات قانونی احتمالی در آینده چیست؟
- ۴۰ اگر قبل از اقدامات پزشکی رضایت نامه یا برائت نامه اخذ نشده باشد، چه عواقبی متوجه کادر پزشکی معالج می‌باشد؟
- ۴۳ فرم رضایت نامه و برائت نامه چیست؟
- ۴۳ آیا فرم استاندارد شده کشوری برای اخذ رضایت و برائت نامه وجود دارد؟
- ۴۵ با توجه به اینکه در حال حاضر فرم استاندارد کشوری رضایت نامه برگ فوق می‌باشد و برای برائت نامه فرمی طراحی نشده است؛ جهت اخذ برائت نامه کتبی چه باید کرد؟ ۳۰
- ۴۷ **قصور پزشکی**
- ۴۷ منظور از مسئولیت پزشک (کادر پزشکی) چیست؟
- ۴۸ منظور از قصور پزشکی چیست؟
- ۵۱ **قوانین مرتبط با موضوع**
- ۵۱ قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲
- ۵۳ قانون مدنی
- ۵۵ قانون مسئولیت مدنی (مصوب ۱۳۳۹/۲/۷)

- ۵۶ آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه ای شاغلین
حرفه های پزشکی و وابسته در سازمان نظام پزشکی
- ۵۶ قانون تشکیل سازمان نظام پزشکی
- ۵۷ ماده واحده قانون مجازات خودداری از کمک به مصدومین و رفع
مخاطرات جانی (مصوب ۱۳۵۴/۳/۵)
- ۵۸ آیین نامه اجایی قانون مجازات خودداری از کمک به مصدومین و
رفع مخاطرات جانی مصوب ۱۳۵۴.۳.۵
- ۵۸ قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی مصوب ۱۳۶۷
- ۵۹ قانون طرز جلوگیری از بیماری های آمیزشی و بیماری های واگیردار
- ۵۹ آیین نامه قانون طرز جلوگیری از بیماری های آمیزشی و واگیردار
- ۶۰ قانون امور حسبی
- ۶۱ نظریات مشورتی اداره حقوقی
- ۶۳ منابع

طبق قوانین جاری درمان بیمار بدون رضایت او، بجز در موارد اورژانس، غیر قانونی بوده و در این صورت عمل کادر پزشکی دارای هم مسئولیت کیفری، هم مسئولیت مدنی و هم مسئولیت انتظامی است. رضایت نامه‌های پزشکی دو نوع می‌باشند. رضایت جهت شروع اقدامات تشخیصی و درمانی لازم یا رضایت جهت عدم انجام اقدامات پزشکی و یا ترخیص از بیمارستان. هر فرد عاقل و بالغی حق دارد در مورد روش درمانی بیماری خودش تصمیم‌گیری نماید و هدف از اخذ رضایت نامه در امور پزشکی یکی احترام به بیمار و اطلاع رسانی در محدوده منشور حقوقی بیمار و عدم پیشگیری از تبعات سوء قانونی ناشی از عدم اخذ رضایت نامه اصولی می‌باشد. ولی از آنجایی که رعایت فراتر از امضاء ساده فرم‌های از قبل آماده شده می‌باشد و علیرغم اینکه اخذ رضایت نامه به عنوان یک اصل کلی توسط اکثریت کادر پزشکی مورد قبول واقع شده ولی در خصوص شرایط، موارد و نحوه اخذ و نیز میزان اطلاعات داده شده به بیمار اختلاف نظر وجود داشته و اکثراً مشاهده می‌شود که رضایت نامه‌های ارائه شده توسط بهاران یا اخذ شده توسط کادر درمانی بدلیل بی‌اطلاعی کادر پزشکی فاقد ارزش قانونی می‌باشد از این رو اطلاع از شرایط رضایت و براءت آگاهانه و معتبر می‌تواند نقش مهمی در افزایش آگاهی شاغلین حرف پزشکی جهت رعایت جنبه‌های قانونی مربوط به رضایت‌نامه‌ها و به تبع آن کاهش شکایت علیه جامعه پزشکی و توسعه سلامت اجتماعی ایفا نماید و بر همین اساس نیز کتاب حاضر بمنظور ارائه

شناخت بهتری از قوانین و مقررات پزشکی در زمینه رضایت نامه و براءت نامه‌های پزشکی تهیه گردیده است. طبق قوانین جاری و در راستای حفظ کرامت انسانی، برای شروع به اقدامات پزشکی اخذ رضایت نامه ضروری می‌باشد ولی برای رفع مسئولیت کادر پزشکی از عوارض احتمالی ایجادى بدنبال هر نوع اقدام طبى یا جراحى مشروع و قانونى، قانون‌گذار جمهورى اسلامى ایران یکى از شرایط را اخذ براءت قبل از معالجه اعلام نموده است و ما در این کتاب اصول رضایت نامه و براءت نامه و نحوه اخذ آنها را توضیح داده‌ایم تا کادر پزشکی ضمن آشنایی با قوانین و اصول اخذ رضایت نامه آگاهانه برای معافى از مسئولیتهای مقرر در قانون اقدام به اخذ هم رضایت نامه و هم براءت نامه با رعایت مفاد ذکر شده در این کتاب بنماید. همچنین در انتهای کتاب تعدادى از قوانین و مقررات لازم و مرتبط با موضوع جهت استفاده علاقمندان گنجانده شده است.